

Mottagare

Tekniska nämnden

Remissvar Regional Cykelplan Gotland 2025-2035 tekniska nämnden och teknikförvaltningen

Förslag till beslut

1. Tekniska nämnden godkänner informationen om teknikförvaltningens yttrande.
2. Tekniska nämnden beslutar att förvaltningens yttrande även utgör nämndens yttrande.

Sammanfattning

Region Gotland har tagit fram en regional cykelplan för Gotland. Regionstyrelsen har beslutat att remittera planförslaget. Tekniska nämnden och teknikförvaltningen har därför blivit inbjudna att yttra sig över och lämna synpunkter på förslaget till regional cykelplan för Gotland. Yttrandet till regionstyrelsen är att betrakta som ett gemensamt svar från Tekniska nämnden och teknikförvaltningen.

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen beslutade under 2023 att ta fram en Regional cykelplan för Gotland. Styrdokumentet har tagits fram i samverkan med Trafikverket. Teknikförvaltningen har varit involverad i planeringsprocessen genom två trafikplanerareresurser från trafik- och gataenheten.

Region Gotlands regionala cykelplan 2025 - 2035 är ett samlat regionalt vägledande dokument för utveckling av ökad och säker cykling. Genom att integrera cykeln i samhällsplaneringen och genom att arbeta med cykelfrämjande åtgärder skapas ett mer hållbart, hälsosamt och effektivt transportsystem, vilket har betydelse ur samtliga tre hållbarhetsperspektiv. Den regionala cykelplanen ställer bland annat upp målet att cykelresorna (tramp- och elcykel) ska utgöra 20 procent av alla resor på Gotland 2035 (år 2023 var andelen 12 procent).

Syftet med Region Gotlands regionala cykelplan:

- Främja ökad och säker cykling i regionen
- Förankra gemensamma mål, strategier och prioriteringar för cykling
- Bidra till att realisera målen i den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040 och dess tre genomförandeprogram, och till att uppnå andra övergripande mål

- Ge underlag till prioritering av åtgärder i Gotlands länsplan för regional transportinfrastruktur.

Den regionala cykelplanen består huvudsakligen av två delar. I den strategiska delen identifieras fokusområden för att främja ökad och säker cykling över hela Gotland: Fysisk planering, Kombinationsresor, Ökad vardagscykling och Cykling för rekreation och turism. Dessa bryts ned i insatser och aktiviteter som beskriver hur arbetet med cykelfrågor kan tas vidare på regional nivå.

I cykelplanen finns även en cykelinfrastrukturdel med prioritering av stråk där tillgängligheten för cykeltrafik behöver säkerställas. Cykelinfrastrukturdelen omfattar inte det kommunala vägnätet i Visby och tätorterna utan är avgränsad till vägnätet utanför Visby och tätorter. Den regionala cykelplanen utgör ett underlag för fortsatt utredning av respektive stråk, innan åtgärderna är möjliga att prioritera in för genomförande i Gotlands länsplan för transportinfrastruktur.

Bedömning

Nedan följer teknikförvaltningens remissyttrande:

Planen förväntas bidra till att skapa en tydligare målbild på en strategisk nivå som bör ligga som grund till när framtagandet av en ny kommunal cykelplan ska tas fram av teknikförvaltningen. På så vis skapar Region Gotland en gemensam målbild för cykelplanering på flera verksamhetsnivåer inom organisationen, vilket förväntas skapa en ökad tydlighet för tjänstemän, politiker och allmänheten.

Teknikförvaltningen kommer beröras av planen. Bland annat genom att den regionala cykelplanen föreslår aktiviteter där teknikförvaltningen bör vara involverade. Bland dessa finns aktiviteter som finns deklarerade i teknikförvaltningens plandokument Visby cykelplan 2015-2025, varav de flesta redan är påbörjade. Till exempel att inventera cykelparkeringsytor eller skapa en digital cykelkarta. Baserat på detta förväntas planen inte öka trafik- och gataenhetens behov av resurser, vare sig personella eller materiella, utöver det som redan beslutats i Cykelplan Visby 2015- 2025 (TN 2015/2676). Planen föreslår dock att teknikförvaltningen och Trafikverket gemensamt utreder låncykelssystem, vilket bedöms vara arbetsintensiva utredningar som därför kan ge betydande påverkan på teknikförvaltningens, åtminstone kollektivtrafikens, personalresurser beroende på hur arbetet fördelas.

Baserat på detta har teknikförvaltningen som kommunal väghållningsförvaltare och myndighet bevakat förvaltningens intressen under hela planprocessen för den regionala cykelplanen. Teknikförvaltningen har också bevakat Tekniska nämndens intressen som regional kollektivtrafikmyndighet under planprocessen.

Trafik- och gataenheten gör bedömningen att den regionala cykelplanens målbild, strategiska fokusområden eller förslag till prioriterade stråk inte förväntas påverka teknikförvaltningen annat än i en positiv bemärkelse. Därtill

tillägger kollektivtrafikenheten att planen kan påverka kollektivtrafikenhetens investeringsbehov och personalresurser.

Kollektivtrafikenheten bedömer att de föreslagna utredningarna av cykelinfrastruktur (cykelställ och lånecykelsystem vid hållplatser) kommer att innebära ökat arbete för kollektivtrafikenheten och kan innebära ökade investeringsbehov för teknikförvaltningen. Cykelställ på hållplats bekostas av teknikförvaltningen (investering och drift) även om de ligger vid statlig väg. Kollektivtrafikenheten är positiv till att lånecykelsystem vid bytespunkter utreds, vilket planen föreslår. Kollektivtrafikenheten bedömer dock att de föreslagna utredningarna av lånecykelsystem, och systemets möjliga integrering i Gotlands kollektivtrafiks reseplanerare, kommer att kräva betydande personalresurser. Planen föreslår teknikförvaltningen och Trafikverket som ansvariga för dessa utredningar, men ansvarsfördelningen framgår inte. För att kollektivtrafikenheten ska kunna bidra till dessa utredningar krävs personalförstärkning på kollektivtrafikenheten. Däremot anser kollektivtrafikenheten att utredning av lånecykelsystem är en strategisk fråga som åligger regionstyrelseförvaltningen. Kollektivtrafikenheten bedömer också att om teknikförvaltningen är de som utreder ett lånecykelsystem är det troligt att teknikförvaltningen kan komma att anses som åtminstone delansvarig för finansieringen av ett sådant lånecykelsystem, ifall utredningen skulle komma fram till att ett sådant behövs.

Kollektivtrafikenheten anser vidare att implementeringen av planen skulle underlättas om planen pekade ut ansvariga för finansiering och genomförande för varje insats och aktivitet. Kollektivtrafikenheten tror att detta skulle ge ökad tydlighet och snabbare genomförande av de föreslagna åtgärderna. Kollektivtrafikenheten anser också att ett sådant förtydligande skulle kräva ny remiss till de berörda parterna.

Till sist vill kollektivtrafikenheten påpeka att lastning och lossning av cykel på buss kräver att hållplatserna där lastning och lossning sker har tillräckliga ytor där detta kan ske avskilt från körbanan. Utan detta är risken för olyckor stor. Detta ställer också högre krav på hållplatserna än vad huvuddelen av hållplatserna uppfyller idag, vilket kan medföra utökade kostnader för väghållaren (Trafikverket eller Region Gotland) vid anläggande eller ombyggnad av hållplats.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse teknikförvaltningen daterad 2025-01-31
Remissversion Regional cykelplan Gotland 2025-2035, RSF
Remiss Regional Cykelplan Gotland 2025-2035 daterad 2024-10-24

Teknikförvaltningen

Patric Ramberg
Teknisk direktör

Skickas till

Regionstyrelseförvaltningen
Strateg på enheten samhällsplanering
Maja-Malin Eklöf